

Voorstel aan het dagelijks bestuur

datum DB 30 april 2024
agendapunt 3.3
openbaar Ja
openbaar vanaf 30 april 2024
steller/cluster Vincent van der Linden / Kaders en Ontwikkeling
datum DT 22 april 2024
datum PHO 23 april 2024
portefeuille(s) Josette Van Wersch
bijlage(n) 1. Mutatielijst
2. Tabellen
3. Kaarten
zaaknr. 2020-Z10232
documentnr. WLDOC-2066690340-41765

Onderwerp

Actualisatie database wateroverlastknelpunten

Voorstel

1. kennisnemen van de mutaties in de database wateroverlastknelpunten (bijlage 1);
2. instemmen met de geactualiseerde database wateroverlastknelpunten (bijlage 2);
3. de geactualiseerde database ter kennisneming toezenden aan de leden van het algemeen bestuur.

Relatie met Bestuursprogramma 2023-2027

Met een actuele database wateroverlastknelpunten houden we zicht en grip op onze wateroverlastopgave en laten we zien dat we doelmatig werken aan het beperken van wateroverlast. Zo draagt WL gebiedsgericht bij aan de omgevingskwaliteit, veiligheid en de leefbaarheid van onze inwoners, bedrijven en de natuur.

Bestuurlijke samenvatting

Het DB heeft besloten de database met wateroverlastknelpunten eens per jaar, in het voorjaar, te actualiseren. Met deze database houden we overzicht waar zich overal wateroverlastknelpunten bevinden en wat de aard en status is van deze knelpunten.

In de database zitten vier categorieën knelpunten:

Categorie wateroverlastknelpunt	Toelichting
1. Voldoet niet aan de norm	Hier is sprake van een wettelijk knelpunt omdat het watersysteem niet aan de provinciale normering wateroverlast voldoet. We hebben hierover met de Provincie Limburg afspraken om ze op te lossen.
2. Voldoet niet aan 1:100 bebouwd gebied	Voor bebouwd gebied streven we ernaar overal een beschermingsniveau van 1:100 te bieden. Deze knelpunten betreffen bebouwde gebieden die wel aan de normering voldoen maar niet aan een beschermingsniveau van 1:100.

3. Nader te onderzoeken	Van een aantal knelpunten weten we nog niet precies wat er aan de hand is en is nog nader onderzoek nodig. De knelpunten waar we twijfelen of er aan de norm wordt voldaan zijn ondergebracht in categorie 1.
4. Overige knelpunten	Hieronder valt een aantal specifieke knelpunten dat niet gerelateerd is aan de normering wateroverlast of aan de 1:100 ambitie. Het kan gaan om bijvoorbeeld cultuurhistorische of archeologische objecten of wateroverlast/hinder samenhangend met riooloverstorten.

Met betrekking tot het oplossen van de knelpunten is één van de volgende statussen toegekend:

Status	Toelichting
1. Aanwezig	Het knelpunt is aanwezig en dient nog onderzocht/opgelost te worden.
2. In behandeling	Maatregelen om het knelpunt op te lossen zijn in voorbereiding of uitvoering.
3. Opgelost	Het knelpunt is opgelost door het treffen van maatregelen.
4. Afgevoerd	Het knelpunt is afgevoerd omdat bij nadere analyse gebleken is dat het geen knelpunt is of omdat het knelpunt door ruimtelijke functieverandering is verdwenen.
5. Blijvend knelpunt	Oplossen van het knelpunt is technisch niet mogelijk of op basis van kosten-baten, landschappelijke inpassing of draagvlak niet haalbaar.

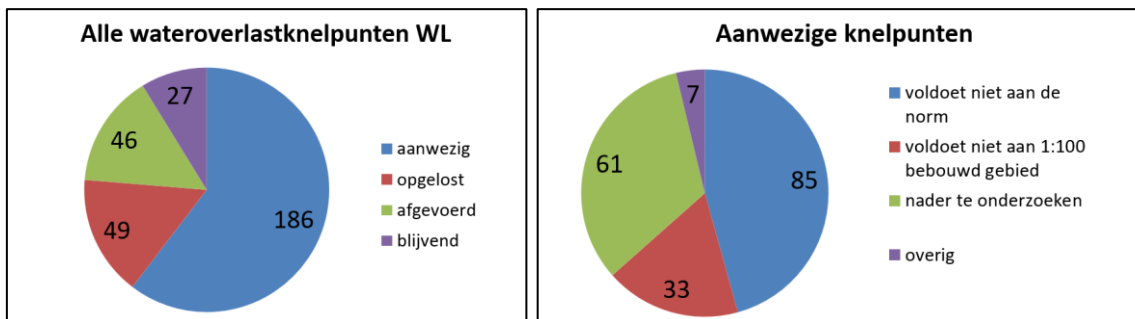
Vanuit het programma Water in Balans en diverse andere projecten wordt, in nauwe samenspraak met de omgeving, continu gewerkt aan oplossen van wateroverlastknelpunten. Hiermee worden knelpunten opgelost en de op dat moment actuele opgave weer kleiner. Focus ligt daarbij op de aanpak van de “Voldoet niet aan de norm” knelpunten, omdat hier een wettelijke opgave ligt om ze op te lossen. De andere knelpunten worden vooral opgelost als meekoppelkansen bij het nemen van maatregelen voor andere doelen.

Met deze aanpak worden knelpunten opgelost of vallen soms knelpunten af. Ook komen er vanuit gebiedsprocessen, vanuit de watersysteemtoets of door nieuwe inzichten soms ook nieuwe knelpunten bij.

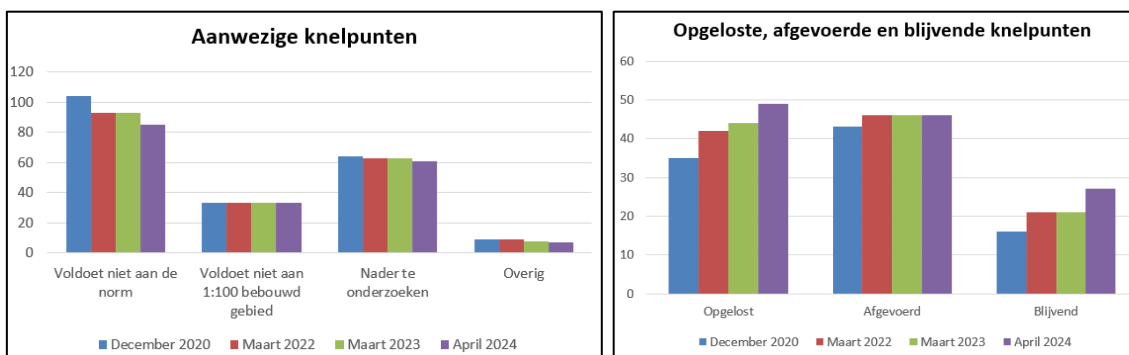
In bijlage 1 treft u een mutatielijst aan waarin de wijzigingen in de database worden aangegeven en toegelicht. Kort samengevat:

- vijf knelpunten zijn opgelost door de uitvoering van maatregelen;
- er is een knelpunt gewijzigd van ‘nader te onderzoeken’ naar ‘voldoet niet aan de norm’;
- van zes knelpunten is de status gewijzigd naar ‘blijvend knelpunt’.

In de twee taartdiagrammen op de volgende pagina zijn het totaal aantal wateroverlastknelpunten en de aanwezige knelpunten zichtbaar. Beide taartdiagrammen geven het meeste actueel overzicht weer (april 2024).

Onderstaande twee staafdiagrammen geven weer welke ontwikkeling de knelpuntendatabase doormaakt in de periode tussen december 2020 en april 2024.

Aandachtspunten

- Bij diverse knelpunten (o.a. Winnerstraatlossing, Eindhovensebaan, Bientje, Rijnbeek, Hoebert, Langstraatlossing) zijn wel maatregelen uitgevoerd maar heeft dit nog niet geleid tot de volledige oplossing van het knelpunt. De bescherming tegen wateroverlast is wel verbeterd. Vanwege de groeiende opgave door veranderende klimaatuitgangspunten zal het naar verwachting vaker gaan gebeuren dat onze maatregelen een knelpunt niet volledig oplossen.
- In de loop van dit jaar starten we met een nieuwe watersysteemtoets. Hierbij toetsen we ons watersysteem met de meest recente gegevens en actuele klimaatdata opnieuw aan de normering wateroverlast. Hieruit kunnen nieuwe knelpunten naar voor komen, maar er kunnen ook knelpunten afvallen. De resultaten van de watersysteemtoets worden te zijner tijd met het AB gedeeld.
- Voor de categorie “blijvende knelpunten” (waar maatregelen technisch niet mogelijk of niet haalbaar zijn) wordt nog nader onderzocht hoe hier richting gedupeerden mee om te gaan. Als een knelpunt niet opgelost wordt en daardoor het systeem blijvend niet aan de normering wateroverlast voldoet, kan het waterschap aansprakelijk gesteld worden voor het vergoeden van schade bij wateroverlast. Mogelijke oplossingen hiervoor zijn het aanbieden van schotjes aan bewoners zodat ze zichzelf kunnen beschermen, het afkopen van schade, schade vergoeden na het ontstaan van schade of de Provincie Limburg verzoeken om de normering aan te passen aan het beschermingsniveau dat wel haalbaar is.

- Naar aanleiding van de watercrisis van juli 2021 is een hernieuwde discussie ontstaan over de normering wateroverlast. Er wordt samen met programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) gewerkt aan een meer risicogerichte normering. Afhankelijk van keuzen die hierin gemaakt worden, kan onze wateroverlastopgave (aantal en omvang van de wateroverlastknelpunten) op termijn sterk wijzigen.
- Het KNMI heeft in 2023 nieuwe klimaatscenario's gepresenteerd. Deze worden door de Stowa nog vertaald naar scenario's voor te gebruiken neerslagstatistiek (verwacht Q2 2024). Keuze voor een scenario bij de watersysteemoetsing en aanpak van wateroverlast beïnvloedt direct onze opgave. De verwachting is dat de piekafvoeren verder zullen toenemen. We komen te zijner tijd bij u terug met een voorstel hoe hiermee om te gaan.

Beoogd effect

Ten eerste borgen we met dit voorstel dat er structureel en actueel inzicht blijft in de opgave wateroverlast. Daarnaast vestigt dit voorstel de aandacht op het afvoeren van afgehandelde knelpunten en het benoemen van de resterende knelpunten.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Argumenten

Met het periodiek actualiseren van de database houden we overzicht over waar zich overal wateroverlastknelpunten bevinden en wat de aard en status is van deze knelpunten. Zo houden we grip op onze opgave als waterschap.

Integriteitsaspecten

Niet van toepassing.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
Een belanghebbende kan het niet eens zijn met de keuze om een knelpunt af te voeren of als blijvend te benoemen.	In de database is deze keuze per knelpunt onderbouwd. Met belanghebbenden wordt dit binnen de betreffende projecten nader toegelicht.

Consequenties Informatievoorziening

Alle correspondentie, documenten en publicaties worden in het zaakstelsel opgeslagen zodat wordt voldaan aan de bewaar- en vernietigingstermijnen.

Financiële consequenties

Niet van toepassing.

Vervolg

Na het vaststellen van de geactualiseerde database kan onze organisatie van de meest actuele gegevens uitgaan. Dit komt bijvoorbeeld van pas bij de P&C-cyclus.

Communicatie

Via EEF berichten we intern over dit besluit en gebruik van de database. Over dit voorstel is geen externe communicatie nodig. We informeren belanghebbenden binnen onze projecten over de voortgang en resultaten van de aanpak van wateroverlastknelpunten.

Bijlagen

1. Mutatielijst
2. Tabellen
3. Kaarten

De secretaris-directeur,
ir. E.J.M. Keulers MMO